

DE TRIBUNE

REV. SOC. VOLKSBLAD

Versijnt dagelijks, behalve op Zon- en Feestdagen. Redactie en Administratie: AMSTEL 85, AMSTERDAM. Tel. N. 4894. Advertentiën 25 cent per regel. Arbeidersorganisaties, aanvraag, betrekking, huur, verhuur enz. 10 cent per regel. Ingezonden Mededeelingen 50 cent per regel.

ABONNEMENTSPRIJS: voor plaatsen, waar Agent-schappen gevestigd zijn, per week 15 ct. Franco per post per kwartaal bij vooruitbetaling: voor NEDERLAND f 1.95; voor BELGIË f 2.90. Voor andere bij de Postunie aangesloten landen f 4.— PRIJS PER NUMMER 3 CENT.

Orgaan van de Sociaal-Democratische Partij (S. D. P.), onder Redactie van W. VAN RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonné's op dit blad, zijn, volgens de daarvoor vastgestelde bepalingen verzekerd tegen ONGEVALLEN voor f2500 bij levenslange geheele invaliditeit, f300 bij overlijden, f200 bij verlies van één hand voet of oog, f100 bij verlies van een duim, f60 bij verlies van een wijsvinger, f15 bij verlies van elken anderen vinger, een en ander gewaarborgd door de Verzekering-Mij. Rokin 151, A'dam

THE OCEAN

Een handlanger.

Wij wezen vroeger reeds eenmaal op het onverantwoordelijke geschied van de hoofdredacteur van het te Samarang, de groote handelsstad van Midden-Java verschijnende dagblad De Indiër. En wij zullen dat nog wel vele malen moeten doen.

Thans mist deze meneer Later, zoo heet de kwasi-democraat, die aan het hoofd van dit blad staat, tegen de vakvereniging van het Nederlandsch-Indische spoor- en tramwegpersoneel, aan wel's hoofd, gelijk bekend is Semoen en Sneevliet staan.

De man begint in zijn artikel „In nieuwe banen“, hoofdartikel in de krant van 24 Sept. j.l., met zich in de vinger te snijden, door eerst de lezers te suggereren dat De Volharding, het orgaan van de Indische Vereeniging van Spoor- en Tram, niet het vrije woord doch enkel het woord van Sneevliet zou toe laten, maar dan te bekennen dat het hem verwondert dat in dit blad ook de scherpste kritiek op de tegenwoordige leiding een plaats heeft gevonden.

De heer Later lastert dus en introduceert zich als een praatjesmaker. Maar zoo gaat hij ook voort.

Als verdere aanloop tot zijn handlangerwerk voor het Nederlandsch-Indische kapitaal, zijn poging n.l. om de vakvereniging van het spoor- en tramwegpersoneel te gronde te richten, leest hij het over „de dapperen (Sneevliet wordt bedoeld), die er de lakens tegenwoordig tegen een behoorlijk salaris uideelt, misgaders vele deklaraties voor dienstreezen.“

Wij kennen de wijs en wij kennen de leest, en we weten dat deze aanranding zonder bewijs alleen maar de ondermijningspoging is van de vakvereniging, die momenteel vóór staat in de strijd tot bevrijding van het arbeidende volk in die verre costelijke uitloopers van Indië.

En wat zijn nu de argumenten voor s heeren Later's raad tot het gronde richten van Indië's sterkste vakvereniging?

Och, doodeenvoudig!

Ze is „och gedoemd tot ondergang“, omdat de revolutionaire „beginselen“ nu eenmaal hier (in Indië) niet passen.“

Wij zouden zeggen, integendeel!

Indien werkelijk het revolutionaire beginsel in Indië niet kan aarden, wat zetten dan demagogische imperialistenknechten à la Later en Stokvis zulk een bek op tegen de propagandisten ervan?

Dan konden ze de historie natuurlijk rusig haar loop laten.

Het feit dat de revolutionaire propaganda door de Indische inktvoetjes en bureaucratie als ratten vervolgd worden, bewijst genoegzaam dat ze zonder die vervolging waarschijnlijk welig zouden tierden, bewijst dus alles tegen 's heeren Later's betoog. Trouwens ook dit.

De heeren Later moet zelf bekennen dat de tegenwoordige leiding sterk staat en dat zij geheel omgeven is door medestanders.

Wij konstateeren dus: Eer die sterke leiding onvergevoerd wordt, moet het ondermijningswerk van Later o.s. wel ferm aan de gang zijn geweest.

En dit is nu juist het toelienende voor de tactiek van deze Indische hoofdredacteur.

Hij wil het volle werk wel doen, maar hij wil het niet weten.

Hij vrijwaart zich nu reeds met de frase: Niet wij trachten scheuring te brengen, enz. — evenals de bekende stratiogenen: Hij heeft het gedaan, niet ikko!

Intusschen de heer Later hoopt op dat hij noemt het gezond verstand, wil zeggen de buitmakerij bij groot en klein.

En wij rekenen op de klassenstrijd. Sinds de historie der menschen geschreven wordt echter heeft de voortdurende strijd der klassen het nog steeds gewonnen van het behoudende zgn. gezond verstand.

En zoo zal het ook in Indië gaan.

Wen déplaisé de heer Later!

Is geheele inventarisatie mogelijk?

Men schrijft ons:

Af en toe wordt er beweerd dat inventarisatie, dat is volkrijde opname van den goederenvoorraad hier te lande, onmogelijk is. Ten bewijze dat dit niet alleen mogelijk maar zelfs eenvoudig is het volgende.

Feitelijk bestaat hier te lande reeds een inventarisatie van alle goederen die over zee zijn aangevoerd. De Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij door wier bemiddeling alle aanvoeren, behalve voor de Nederlandsche Regeering, plaats vinden, weet precies hoeveel en door wien sinds 1915 de goederen hier te lande zijn aangevoerd, en kan van elke partij binnen eenige dagen weten, niet alleen hoeveel hiervan nog aanwezig is, doch ook onder wien's berusting.

Hiermede is al bewezen dat inventarisatie van de meeste goederen kan plaats vinden, zonder dat het noodig is in alle pakhuizen een contrôle uit te oefenen. Deze goederen met de goederen buiten tusschenkomst van de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij, dus op naam van de Nederlandsche Regeering aangevoerd, vormen met hetgeen hier te lande geproduceerd wordt, de totale voorraad.

Indien het de Nederlandsche Regeering ernst zoude zijn, om precies te weten, den goederenvoorraad hier te lande, dan zoude zij slechts het systeem van de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij hebben toe te passen, en zij kan dat zoo verbaard gemakkelijk toepassen omdat van de meeste artikelen zonder officieel vervoerbewijs, het vervoer thans verboden is. Indien zij dus dezelfde praktijk toepast die voor de Nederlandsche Overzee Trust, de contrôle zoo gemakkelijk maakt, zou zij alle producten hebben mede te deelen dat deze verplicht zijn, binnen een zekeren termijn, stel acht of 14 dagen, aan den Burgemeester hunner Gemeente op te geven: a. de hoeveelheid die zij van elk artikel bezitten; b. waar deze opgeslagen zijn. De wijziging in de voorraden zou steeds blijken uit de vervoerbewijzen die afgegeven worden voor verzending naar anderen.

Tevens zou dan vastgesteld en gecontroleerd kunnen worden de hoeveelheden die de boeren voor hun vee en zichzelf afhouden.

Natuurlijk zal overgoed als bij de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij hier knoeierij plaats vinden, maar indien bepaald wordt dat de geheele voorraad verbeurd verklaard wordt van dengene die te lage voorraden opgeven, dan zal het resultaat verrassend zijn. Op dit gebied heeft men reeds een rijke ondervinding opgedaan met de oorlogswinstbelasting.

Nietogenaande minister Posthuma den weg gewezen heeft om strafeloos deze te ontdekken zijn de resultaten die bereikt zijn, boven verwachting.

Toen voor eenigen tijd de kranten meldden dat tegen iemand in Almelo wegens onduiking van oorlogswinstbelasting, gevangenisstraf werd geëischt, stormde het van verhoogde opgeven bij de Inspecteur voor Belasting, zoo kan ook gezorgd worden dat in een minimum van tijd, de Regeering volkomen op de hoogte is van alle voorraden hier te lande.

culiere hamsterij is van gering betekenis in verhouding met hetgeen vastgehouden wordt door de levensmiddelen-speculant, die de prijzen opdrijven. Meer beteekenen de voorraden die de menschen ten behoeve van het vee, onttrokken worden.

Maar in plaats van de inventarisatie te bevorderen, geeft de Regeering de levensmiddelen-speculant een zachte wenk om zoo geheimzinnig mogelijk 't bedrijf te voeren.

Waarom blijft anders de Regeering in gebreke regelmatig de voorraden voedsel hier te lande, als graan, meel, peulvruchten, aardappelen enz. te publiceerren?

Op deze wijze maakt zij het gemakkelijk dat een deel van het menscheijk voedsel verdwijnt ten behoeve van distilleerderij en veestapel. Indien voorraden vanaf den beginne gepubliceerd waren, dan zou dit onmogelijk geweest zijn, en Minister Posthuma had de vraag van de zijde der Geheel-Onthouders gesteld, niet op zoo misleidende wijze kunnen beantwoorden als hij thans gedaan heeft. Evenmin de varkenshouders zou hij dan het vorige hebben durven adviseeren, om geen varkens af te slachten, omdat dan reeds voor een ieder duidelijk zou zijn geweest, dat ter wille van het in standhouden van de varkens, de menschen gebrek lijden.

De inventarisatie is dus niet alleen uitvoerbaar, maar zij geschiedt niet omdat de volkvoeding stelselmatig opgevoerd wordt aan de winstmakerij. Van Regeeringzijde zal beweerd worden dat met het oog op de buitenlandse verhoudingen, voornamelijk met het oog op de gewenschte aanvoer van Amerika, publicatie van de voorraden niet wenschelijk is, en dat het tactisch kan zijn, de voorraden kleiner te melden dan zij in werkelijkheid zijn.

Dergelijk geleuter is evenwel ordinaar volksbedrog, want de Regeering van N. Amerika was zoo goed als wij hier te lande, wat een informatie van Posthuma waard is. Daarentegen zou een systematische publicatie van de voorraden, die het stempel van waarheid en betrouwbaarheid draagt, meer effect uitoefenen dan de geheime officieuze informatie die niet de minste waarborg voor juistheid geven.

Naast algemeene inventarisatie moet komen een openbare regeling van den in- en uitvoer der verschillende artikelen hier te lande die thans onder contrôle staat van de Nederlandsche Uitvoermaatschappij.

Dagelijks moet gepubliceerd worden hetgeen hier te lande van het buitenland gekocht wordt en hetgeen daarheen verkocht wordt. De huidige geheime knoeierij moet verdwijnen. Een goede Regeering zou dit alles reeds lang gedaan hebben, zij zou zich op deze wijze geverijvaard hebben tegen verwijten, dat zij zomers treinen vol groenten over de grens zendt en daartegenover in verzuim blijft gelijktijdig te zorgen voor een voldoende contra-prestatie in den vorm van steenkolen.

Als er dan werkelijk gebrek zou zijn, zou men moeten erkennen, dat de Regeering haar plicht zou hebben gedaan en waarin moeten berusten, maar dan zoude menig Kamerlid minder verdiend hebben dan thans en menig Minister zou minder zeker zijn van vette commissariaten na zijn afreden, hetgeen per slot van rekening de boeien zijn, die de heeren ontvangens van hunne lastgevers, waarvoor negen tienden van het Nederlandsche volk honger lijdt. Het draagt dit geduldig en daarom is het waard nog meer te verhoongren

Het Deutsche en het Engelsche Imperialisme.

H. Gorter schrijft ons:

Er bestaat tusschen de redactie der Tribune en mij een verschil van meening omtrent de buitenlandse politiek. De redactie schijnt mij toe iets meer de voorkeur te geven aan het Engelsch Imperialisme boven het Deutsche, althans de nederlaag van Duitschland te wenschen, ik acht ze beide even gevaarlijk voor het proletariaat.

In de volgende artikelen wil ik mijn meening hierover uiteen zetten.

Do groote tegenstanders Engeland en Duitschland staan nu tegenover elkaar op één front met al hun macht. De strijd op leven en dood gaat nu beginnen. Rusland, dat slechts een bureaucratisch en militair Imperialisme had, geen kapitalistisch, en dat dus ook niet rijp was voor dezen strijd, is afgevallen. Slechts een paar trawanten aan beide zijden zijn over. Maar de Vereenigde Staten staan nu aan de zijde van Engeland. Daardoor is de strijd van een kleinen strijd om den weg over Klein-Azië naar den stillen Oceaan geworden tot een strijd om de beheersching der wereld. Want winnen de Vereenigde Staten en Engeland, dan beheerschen zij de wereld.

Wat wij dan dachten dat eerst in een tweeden wereldoorlog zou worden beslist, kan reeds worden beslist in dezen. De Vereenigde Staten hebben dat ingezien. Als Rome en Carthago staan de twee machten tegenover elkaar. Maar ging het toen om de Middellansche Zee, nu gaat het om alle Oceanen en om al de landen die er aan liggen.

Het is nu het oogenblik een blik op die worstelende Machten te slaan en te zien bij welke overwinning het proletariaat der wereld het meeste belang heeft.

In de brochure: Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaal-Demokratie had ik geschreven, dat het Deutsche Imperialisme even gevaarlijk is voor het internationale proletariaat als het Engelsche. Ik zou nu schrijven: als het Engelsch-Amerikaansche.

De vraag rijst: is dat volkomen waar? Of is het te simplistisch, al te eenvoudig? Is het misschien ingezeven door den wensch om alle Imperialismen gelijk te zien, opdat men dan daaruit de noodzakelijke Eenheid van het internationale proletariaat zou kunnen afleiden?

De zaak moet nu nog eens onderzocht. Want als het Imperialisme van Duitschland gevaarlijker, veeleeriger was voor het proletariaat dan het Engelsch-Amerikaansche, dan zou het proletariaat zijn nederlaag moeten wenschen en het heviger moeten bestrijden.

Om duidelijk te kunnen beslissen of de overwinning van het ene Imperialisme aan de arbeidersklasse groeter nadeel zou brengen dan die van het andere, moeten wij ons de gevolgen van een zoo groot mogelijke overwinning van het ene en van het andere voorstellen.

Wanneer Duitschland overwint, d.w.z. de vredesvoorwaarden opleggen kan, dan houdt het België in zijn macht; noemt nog een deel van de mijnsreken van Frankrijk, Litauen, Estland, maakt Polen, Servie, Albanië, Montenegro afhankelijk van Oostenrijk, neemt zijn koloniën terug en een deel van die van anderen, geeft Turkije het gebied tot de Perzische Golf, dwingt Frankrijk, Italië en misschien Rusland tot een bondgenootschap.

Wat is hiervan het gevolg? Duitschland is dan meester van de Vlaamsche kust en Emden tot de Perzische Golf.

Maar door zijn militair, politiek en economisch overwicht, door de handelstractaten die het opleggen kan, krijgt het ook overheerschende macht in Skandinavie en in Holland.

Over Holland in dit verbond nog het volgende:

„Dat Holland het Deutsche Imperialisme steunt en stemmen moet, is dikwijls genoeg aangeoond. Het Imperialisme van Holland is dat van Duitschland door aardrijkskundige en economische oorzaken, en om Indië. De banden tusschen de twee volken zijn in den oorlog zeer vast geworden.“

Als Duitschland wint, kan men na eenigen tijd van rust en herschel het volgende beleven: 1)

Op een goeden dag sluiten Duitschland en Nederland een of een defensief verbond voor hun landen in Europa en Azië. Duitschland geeft Nederland het Vlaamsch sprekend deel van België, en Nederland aan Duitschland het volledig gebruik van alle Indische havens. Op 't zeldse oogenblik (met Japan is dan waarschijnlijk een tractaat gestoten) loopt een deel der Duitsche vloot de Indische havens binnen.

BERICHT.

Tot het plaatsen van advertenties in dit blad, met uitzondering van Amsterdam, is uitsluitend gerechtigd de Maatschappij tot Exploitatie van het Algemeen Advertentie Bureau S. BAKKER Jz., te Amsterdam N.Z. Voorburgwal 256, Tel. Centrum 1754

Het heeft mij altijd toegeschenen dat dit een der doeleinden van den oorlog was. Het kan natuurlijk alleen bij volledige overwinning bereikt worden. Indië heeft voor Duitschland een onmetelijke waarde tot exploitatie en als militair steunpunt bij den Stillen Oceaan. Door oorlog kan het Indië niet of nauwelijks krijgen. Wel door vredelovende onderhandeling. Voor Nederland is zulk een verbond even onschikbaar, want zonder dat houdt het Indië niet.

En dan heeft bij den volgenden oorlog Duitschland de monden der Schelde, van de Maas en den Rijn, IJmuiden en Nieuwediep.

Men zegge niet dat dit te fantastisch gezien is, ik geloof dat zij die dit niet zoo zien, te klein zien. De uitbreiding van het Imperialisme tot verbonden van volken is wel zeker. En er buiten blijven zal niet gaan.

Ik geloof, dat het in de geheime bedoelingen ligt der heerschende klassen van beide landen.

In elk geval, Duitschland heerscht dan vanaf de Vlaamsche kust tot dichtbij de poorten van Engelsch Indië.

Engeland daarentegen en de Vereenigde Staten zijn dan, hoewel op het Vasteland van Europa overwonnen, volstrekt niet verlagen. Hun macht ter zee is zoo goed als zeker niet vermindert. Het land moet, om wereldmacht te krijgen, dus voortgaan op zijn bloedige imperialistische weg, en opnieuw zich tot oorlog voorbereiden.

Scheidsgerecht, ontwapening, bevestiging van bewapening zijn onmogelijk. Noch Engeland, noch Duitschland, noch de Vereenigde Staten willen ze. Het gaat om de wereldmacht, om de uitbreiding en beheersching van het grootste deel der aarde, die met die middelen niet te krijgen zijn, doch slechts met geweld. Deze leeren zijn steeds de leuzen, waarmee men, geholpen door zijn bondgenooten de Reformisten en Pseudo-Marxisten, de arbeidende klassen bedriegt, om hen stil te houden terwijl men den oorlog voorbereidt.

Wat zijn dus nu de gevolgen? Duitschland wapent zich zelf uit alle macht. Zoodra het de gevolgen van dezen oorlog eenigzins te boven is. Naast de stansels wapens uit dezen oorlog maakt het nieuwe, nog monsterlijker. En daartoe dwingt het al zijn „bondgenooten“. Door zijn economische en politieke en militaire overmacht en Turkije en Oostenrijk-Hongarië, en Polen, en den Balkan, en Skandinavie en Holland, Misschien Frankrijk, Italië en Rusland.

De Deutsche organisatie van reizen, Truiss van Banken, Fabrieken, Spoorwegen, Reederijen, wordt een Europeesche, van Holland tot Konstantinopel. De Russisch-Deutsche geest, dat neng sei van die, bestaat uit despotisme en slaafschheid, van „kruipen naar boven en trappen naar onder“, dringt overal door en heerscht overal.

En de volken van Europa moeten gehoorzamen op straffe van economische en politieke vernietiging.

Dat is het Deutsche „Verbond der Volken“. Dat Duitschland wil, en dat door de overwinning wordt bereikt.

De arbeidersklasse wordt dan onder dit gewicht van Militarisme, Trusts, Patroonsbonden, in alle landen verpletterd.

En dan eindelijk barst de oorlog uit, en de nog veel vroeselijker dan nu, om de heerschappij der zee. Van Azië en Afrika. Om de stille Zuidzee. En een groot deel der arbeidersklasse wordt weer vermoord.

Dit is het vooruitzicht van het Deutsche Imperialisme.

Nu het Engelsch-Amerikaansche.

1.) Wij onderstellen in deze stukken, dat de revolutie na den oorlog nog niet geheel zegeriert.

Brieven aan het Proletariaat van het Platteland

In het naschrift van den brief in de Tribune van 8 December j.l. heb ik gezegd terug te zullen komen op een artikel van J. R. over de Sociaal-Economische beteekenis van het Klein-boerenbedrijf...

Ter kenschetsing van het klein-burgerlijke „Socialisme“ waarvan het een typisch voorbeeld is, moeten wij vooraf wel brokstukken er uit aan onlezers mededeelen:

De schrijver zegt: „Nu de landarbeiderswet zonder twijfel den weg naar het Staatsblad zal vinden, mag verwacht worden, dat het kouterbedrijf hier te lande binnen eenige jaren een geweldig uitbreiding zal ondergaan, want bijna overal woont er in iederen flinken, kraachtigen veldarbeider de zucht om zich op te werken, om van het karige loon wat over te leggen om dan land te pachten of te koopen, teneinde wat meer onafhankelijk te worden en wat meer vrijheid van beweging te krijgen.“

Maar hoe sterk die zucht ook steeds was, slechts enkele bevoorrechten, zij die laat getrouwd waren, om dis in hun ongezondentijd veel hadden kunnen sparen, verder zij, die in streken woonden, waar ontzuiningen tot stand kwamen en waar percelen woesten grond, geschikt om toe te asker-land te worden vervoerd, tegen lager prijs konde worden gekocht, waren in staat om hun idealen tot verwezenlijking te brengen, maar de meesten, hoe spaarzaam, hoe degelijk, hoe energiek ze ook mochten zijn, bleven genoodzaakt om in noodrakkenden loonarbeid, vaak kaagig betaald, van het een jaar in het andere te leven, tot schade voor de eigen levenslust, tot schade ook van de taak, die hen werd toe-ertrouwd, tot zeer groote schade ten slotte voor het platteland in 't algemeen. Want de veldarbeiders met hun gezei nien vormen het leeuwedeel van de plattelandbevolking, en die bevolking, in vele streken ajusteloos geworden bij het armaziedgetob, dat ooit uitzecht opende op een rimeere toekomst, is voor het beste deel den ge- loofterend o trof geworden, de sterken en de siek en leestelijk, den van het gesloof in bezwaren, wees in week uit, van 's mor- gens vroeg tot 's avonds laat, zijn uit Friesland uit Groningen, uit Holland, uit Overijssel en een woord, uit alle deelen van Nederland, waar de verhouding tusschen boer en arbeider is als die tusschen een groot- arbeider en zijn personeel, in groote ste- re, naar de naar Amerika, of ze hebben, verliet door de de e loonen, die daar te- waan en velen, zich in fabriekstadje neer- slopen, om in fabriekmatigen arbeid in te gaan verder af te leggen. Maar vo doen, dat dat bestaan aan geen onder hen, omdat ze, opgevoerd onder den booten aem, alleen daar zich goed op hun paas reedde.

Die te enelen waren zoo verstandig, dat voor het begin van een nieuw le- ven, een Amerika, noch een fabriekstad te kiezen, deed, om, voorziet van alle de deelen g'edens, en gewapend met een paar sterke knuisten aan een gezond li- cense, naar een heideprovincie te trekken en zo daar in stalen arbeid, onder veel te zwaarte dikke, en ze stonden, in bestant te schippen op een name o- de opperlakte woesten grond en er, van aeren van zware inspanning, een geweldig en te leden leeren te doen voeren, naas- te de leidehoofden uit die streken, die e eens klein bezogen, zier langzamer- hand tot gewone, onafhankelijke land- wesen, schelen welen op te werken. In Dren- e, in Gelderland, in Noord-Brabant en vooral in Limburg vindt men veldarden van zulke boere, die, in armode geboren en in ar- mode opgevoerd, tusschen een twintigste en een derde levensjaar, als polierwer- ker, als af leemkinder op panneschieren in sociale, met opvoering van all s de naar geest zeeget, en ze gezien, een- nen in part ditte d gulden aan kant te leeren, waarvoor ze hun af elcheie ar- beid en zelfstaandheid hebben gekocht op le rime, opene beide waaraan ze, na er en eenyo die woning g'obod te hebben, samen met de vrouw luaner kerke, a hun vrachten zie gaan uitvoeren, om ze te dwingen tot het geven van goede oogsten na als te komen tot steeds roode e wel- raast en enaanselkheid, die ooraak z n geworden van meer gesselike kracht b n de individuen en daardoor van meer volks- kracht in 't algemeen.

Hoe gunstig stellen tegen zulke toestan- den die af in de streken waar het klein- bedrijf tot ontwikkeling gekomen is en een groote vlucht genomen heeft: daar niet kapitaal en arbeid scherp tegenover el-kaar, jaar een grootlondreners, die traet ten tegen zoo laag mogelijken prijs zooveel mogelijken arbeidskracht te koop, een, daar zijn kapitaal en arbeid beide in ieder individu afzonderlijk verlegenwoord, daar komen geen veldarbeiders vort, die door de harde noodzakelijkheid gedwongen worden om hun werkkracht desnoods tegen la- gen prijs te verkoopen, doch daar is bijna iedere arbeider tevens goet, zodat hij, wan- neer hij wil werken gaat, dat niet doet uit nooddrift, doch enkel om een bur- man te helpen en voor die hulp zooveel loon te ontvangen als ze in billijkheid waard is. 't Gevolg is geweest een betere verhouding tusschen werkgever en wer- knemer, die immers op hetzelfde maatschap- pelijke plan staan, 't gevolg was verder, dat er een stand van plattelanders ont- stond, die zelfbewuster werden en zich re- ukkiger en meer levenskrachtig gevoeden, 't gevolg was ten slotte dat de bodem veel hoegere opbrengsten gaf, door betere be- artiging van de eischen van den grond en grotere zorg voor de gewassen, bij de goede ontwikkeling waarvan immers steeds iedere arbeider belang had, omdat hij tevens zelf boer was. Hoe het producerend ver- nogen van den bodem toeneemt, naarmate de bedrijven kleiner zijn en dus de belan- gen van den grond beter behartigd worden, blijkt uit de cijfers, die voor Denemarken, het land waar, dank zij de zorgen van staatswege, het kleinbedrijf tot grooten moei is gekomen, worden gepubliceerd: bij bedrijven ter grootte van resp. 5 H.A. en 50 H.A. verhiel den zich daar in de laate- ste jaren de opbrengsten gemiddeld als 70 tot 45, waaruit gerust mag worden gecon- cludeerd dat onze voedsellood op 't oogen- lik vrijwat minder nijpend zou zijn, als de landarbeiderswet reeds een tiental jaren geleden was ingevoerd.

Van hoe groote sociaal-economische waarde het klein-boerenbedrijf is, komt het best uit, wanneer een parallel getrokken wordt tusschen de plattelandstoestanden in die streken waar dat bedrijf tot ontwikkeling heeft kunnen komen en die in de deelen van het land, waar zij, die aangewezen zijn op de productie van landbouwvoorbreng- sen enkel bestaan uit groote boeren en uit arbeiders zonderhouvast aan zichzelf en aan hun bestaan, daar ze niets ter wereld bezitten dan hun werkkracht, waarvoor ze gedurende de meeste jaargetijden slechts een zeer matigen prijs kunnen bedingen. Er in die streken zijn niet alleen de ar- beiders van tegenwoordig, maar waren ook hun vaders en grootvaders in dezelfde, in dikwijls nog veel slechtere omstandigheden, verdienden ze soms maanden aancae nau- welijks genoeg voor het koopen van de al- lernoodzakelijkste levensbehoeften. Die droe- vige omstandigheden, die van geslacht op geslacht overgingen, hebben veel levens- lust en levenskracht geloofd, en in vroeg- ere jaren toen de arbeiders, totaal onge- organiseerd, zich moesten laten knijpen tot ze als onbruikbaar aan den dijk werden ge- zigt, ging het werk geregeld zijn gang, al waren de resultaten niet schitterend, maar in de laatste jaren, toen de idealen van den nieuwen tijd zich ook onder hen baan begonnen te breken en ze zich over- gaven aan leiders, die veel veel nog lei- ding noodig hadden, zijn er toestanden ont- staan, die zoowel voor hen als voor huue werkgevers en de bodemopbrengst noo- diotig worden. Want in hun onbezonnenheid zijn ze stakingen gaa proclameeren op groote schaal, stakingen, die tot gevolg hadden, dat gedurende de vruchtbaarste maanden van het jaar borderden hectaren oppervlakte bijna geheel onbewerkt be- ven, zoodat ze veel te kleine oorsen voortbrachten; stakingen, die in de werkgevers, gewoon om als despoten op te treden en op hun bedrijf alles naar hun hand te zetten, zoo'n diepen wrok achter lieten, dat op vele plaatsen, na oplos- ing van de crisis, nadat in naam de pacten tot elkaar waren gekomen, de verhouding zoo ten oogte gespannen bleef, dat er van onderachtige samenwerking ter verkrij- ging van maximale bedrijfsresultaten, nooit sprake meer kon zijn.

Met dezen verlokenden Sirenenzang over de heerlijkheid en de vrijheid van het kleinbedrijf in den landbouw, in tegenstelling met de slavernij van den loondienst, bewijst J. R. dat hij van de moderne kapitalistische maatschappij als- mede van den proletarischen klassen- strijd niet noch jota begrijpt en spreekt als iemand die minstens honderd jaar geslapen zou hebben. Deze velsappige schrijver weet blijkbaar niet dat de maatschappij een ondeelbaar organisme is, waarvan alle deelen in een zeer innige wisselwerking met elkaar staan. Economische wetten van ontwikkeling en beweging in de samenleving waarin hij leeft zijn hem een raadsel; het ver- band tusschen proletarischen klassen- strijd en klein-bedrijf ontgaat hem ten eenenmale. Consekwent doorgevoerd zouden dus alle kapitalistische grootbe- drijven in den landbouw, ongeze, moeten in talrijk kleine familie-bedrijfs, hetgeen inderdaad het doel is van het klein- burgerlijk Socialisme.

Wat het streven van het moderne proletariaat nu onderscheidt van dat der everige uitgebuide klassen is de drang niet alleen naar het bezit van de op- brengst van zijn arbeid, maar vooral ook de drang naar vrijen tijd, voor vrije- heidheid en voor ontwikkeling. Deze laatste drang is al d' nog sterker dan de eerste en is slechts te verstaan door de ontwikkeling van de moderne productiewijze en niet door middel van het Zweisysteem van klein-bedrijf.

Het doel van het strijdende proleta- riat, het einddoel van het socialisme is niet alleen de uitbuiting opheffen, zonder meer, maar vooral de uitbuiting opheffen op een wijze waardoor iedereen de be- schikking krijgt over zooveel mogelijk vrijen tijd. Dit is alleen mogelijk door de verovering van alle middelen de arbeids-sparing door de gemeenschap en door de meest uitgebreide toepassing van al die middelen. Het middel van mechanische besparing van mensche- lijken arbeid, is nu (en maal het groot- bedrijf. Het is waar, de arbeid in het moderne kapitalistische groot-bedrijf neemt vaak de meest afstootende vormen aan, en dit is een der oorzaken waarom de zware arbeid in het klein-bedrijf door vele proletariërs nog verkozen wordt boven de knechtschap en de onzeker- heid van den loonarbeid.

Maar ze, het kapitalistisch grootbedrijf om in een socialistisch arbeids-besparend groot-bedrijf en het kleinbedrijf zal ver- dwijnen als sneeuw voor de zon. Eerst het socialisme zal voor goed aan het klein-bedrijf een einde kunnen maken, wil het dan, maar ook eerst dan, mogel- ik is bij korten arbeidduur den arbeider een ruim voldoende inkomen te zijner beschikking te stellen.

Onze J. R. nu kent geen anderen vorm van sociale verhooging van het peil van den landarbeider dan zelf hoer op zijn eigen plaatsje te worden, nadat hij zich eerst dood-afgejakerd heeft in zijn jeugd, als hij het oot bereikt — Deze illusie heeft nog 'een praktische zijde. Een landarbeider, die J. R. op zijn zoet geluist volgt is n.l. voor den klassenstrijd van het proletariaat in het algemeen verloren. Zijn streven is niet langer door deelneming aan den strijd der loonarbeiders zijn sociale toestand te verbeteren maar op zoo snel moge- lijke wijze zooveel te sparen dat hij een plaatsje kan verkrijgen en den proleta- rischen klassenstrijd kan ontvluchten. Contributie voor zijn vakvereniging, voor zijn partij, geld voor een courant of een boek bestaat voor hem niet, om- dat hij sparen moet voor zijn stukje land. Bij elke staking zijn dit soort arbeiders de onderkruipers. Zoo gezien, zal de kunstmatige vermeerdering der klein- bedrijven in den landbouw, de tijdelijke vlucht van den plattelandchen arbeider naar de steden en de industrie-centra in

geen enkel opzicht tegenhouden, maar de onderkruipers-geest van die arbeiders bevorderen. Het stedelijke proletariaat moet goed begrijpen dat onze landar- beiderswet, die met de „eigen“ plaatsjes tegelijk onderkruipers kweekt, aangenomen is met de stemmen der arbeiders- vertegenwoordigers in het parlement.

Opmerker

Indische Brieven.

Bij de vervolgingen van journalisten, die 't durven wagen er een andere mening op te houden, dan de over- heid wenselijk vindt, heet 't goeverne- ment een nieuwe misdaad gevoegd: 't ontslag aan p.g. Baars, een der redac- teuren van 't Vrije Woord.

In Maart '17 had hij een artikel ge- publiceerd over 't onderwijs, waarin hij aantoonde, dat de Hollandse overheer- sing een sta-in-den-weg was geworden voor de ontwikkeling der Indische vol- keren. Daarover kreeg hij September, dus een half jaar later, van 't Departement een boodschap, dat hij zich in 't vervolg van een dergelijke kritiek had te onthouden. Van 'n leeraar in goe- vernementsdienst duidde zij dat niet! Natuurlijk stoorde zich Baars daaraan niet en ging door met zijn propaganda.

Begin September spraken op een ver- gadering te Soerabaya Sjoekraminnoe en Abdoel Moeis, resp. voorzitter en vice- voorzitter der Centrale S.I. Op die ver- gadering waren Sneeuwliet, Baars en Coster ugenoodigd. Baars kon er alleen heen. De vergadering was 'n gemoe- vertoning, want de heren sprekers maak- ten daar gruwelijk misbruik van hun meerderheid. Baars zette ons standpunt uiteen over de weerbaarheid en zei, dat elke andere mogendheid in grote lijnen dezelfde politiek zou moeten volgen in de koloniën en dat 't gezegd, dat Hol- land nog de minst beroerde overheer- ser was, geen argument kon zijn om 't meedoen aan de aksie van 't Komitee I. W. te verdedigen.

Dit was aantleiding om Baars zonder nadere aanzegging te ontslaan. Den 25en October kreeg hij bericht, dat te met ingang van den 25en ontslagen was.

Als 'n patroon in Holland zijn arbei- ders ontslaat, neemt hij zeer behoorlijk zijn opzegtermijn in acht of hij ver- valt in boete. Als wij hier een bediende ontslaan doen we dat tegen 't eind der maand. Maar 't Goevernement (dat immers moet zijn de ideale werkgever!) stoort zich daar niet aan. Wat ontslaat op staanden voet..... eervol!

Ambtenaren, die bezopen in de goet- liggen, uit de warangs gegooid worden, worden gehandhaafd. Menschen, die uit de ene tak van dienst wegens luiheid worden ontslagen, stappen veertien dagen later over in de andere tak, ook bij 't Goevernement en verdienen dan een paar honderd gulden meer per maand.

Maar Baars, die zich de weelde ver- oorloofde over de overheersing en zijn gevolgen en andere mening te haken en te propageren, dan de overheerser er op nahoudt, wordt op de keien gezet. Het goevernement pleegt aan hem kon- traktbreuk en laat hem de gevolgen daarvan betalen: zijn overtocht en uit- ruetingskosten moet te terugbetalen!

'n Hooggeplaatst ambtenaar verklaarde, dat 't de bedoeling helemaal niet was, een voorbeeld te stellen of dat 't begin was van een nieuwe zienwijze. Maar Baars ging te ver! Precies een pa- troon in Holland, die een paar goeie organisatieleiden de straat opgooit. Die zegt ook, dat 't helemaal niet was om de organisatie te treffen. Welneer hij voelde zelfs veel voor een vereniging, maar die ontslagen arbeiders deugden niet, of er was geen werk meer, etc. De Hollandse lezers kennen die smoe- jes wel!

Je begrijpt, dat deze gesie van 't Goevernement een goed onthaal vindt in de pers. Zelfs de voorzitter der onder- wijzersorganisatie, de S.D.A.P.-er Schot- man, verklaarde, dat 't Baars' eigen schuld was, hij was gewaarschuwd! Je voelt wel dat van een protest der ambtenarenorganisaties wel niets komt. Het wordt één reaktie, al reaktie!

Aroen.

TWEDE KAMER.

Vergadering van Woensdag 16 Jan.

Dordrecht krijgt zijn waterweg naar de zee Nog bijna een heelen dag heeft de Kamer er over geredeneerd. Leeken op technisch gebied praaiten mee, alsof zij er ook alles van wisten, en alsof niet ten slotte al die technische praaties maar een masker waren, waartoe zij de econo- mische belang-tegenstelling Rotterdam-Dordt verbergt. Natuurlijk stonden de hee- ren v. d. Molen en J. ter Laan weer trouw op de bres voor het Rotterdamse havenkapitalisme, dat geen concurrentie wil. Maar de Minister en anderen betoogden, dat nu voor Rotterdam en ook voor Amster- dam vele tientallen miljoenen beschikbaar zijn gesteld, de kleinere havensteden ook een beurt moeten krijgen. Heel Nederland moet na den oorlog „paraat“ zijn. De Ka- mer, als vertegenwoordigster van het ge- heele nationale kapitalisme, heeft niet alleen voor Rotterdam te zorgen, maar voor alle groepen van het nationale kapitaal. Zoo heeft men de beslissing der Kamer, waar- bij het wetsontwerp werd aangenomen, op te vatten; en het is zeer merkwaardig, daarbij een zelf noemend „sociaal-demo- craat“ als Jan ter Laan te zien optreden als kampvechter voor de belangen van het Rotterdamse havenkapitalisme dat, gelijk men weet, voor alle arbeidersbelangen een hooghartige minching kostert.

De heer ter Laan heeft bij deze gele- genheid nog een motie ingediend, strekken- de dat de Staat alle overterreinen langs den Dordtischen Waterweg zal moeten ont- eigenen, met uitzondering van die welke reeds aan publiekrechtelijke ribhamen be- hooren. Ook hier weer spreekt de vrees

voor het Rotterdamse havenkapitalisme voor concurrentie. Er is reeds meermalen sprake geweest van den aanleg van een haven door particuliere combinaties, en hier- tegen zoekt de heer ter Laan bescherming door ontiening der gronden. Alleen de gronden die Rotterdam reeds heeft, behoe- ven niet aan den Staat te komen.

Men ziet de bedoeling. Maar het is ook zeer aardig, zijn motivering te lezen. Als er, zegt hij, in die gronden gespeeld wordt, zal de industrie, die daar later wordt gevestigd, „beginnen te werken op zware lasten.“

„Worden de gronden ontieend, dan... zal de industrie aan goedkope terreinen wor- den geholpen, hetgeen een nationaal be- lang is.“

Men bewondere en waardeere de ar- delijke zorg van den „socialist“ ter Laan voor de belangen van weder een andere groep kapitalisten!

Deze motie zal later worden behandeld.

Bij het voorigezet begrotingsdebat sprak de heer Knobel van het rooken van kin- deren, waarmede hij waarschijlijk bedoelt het rooken door kinderen. Wij hebben im- mers nooit gehoord van het rooken van kin- deren, wel het rooken van pating of sporing!

De heer Gerhard sprak over het alco- holvebruik van kinderen, de heer Saheurer over het Rode Kruis in Vredes-tijd.

Vervolg Nieuwstijdingen.

Amsterdamsch Nieuws.

S. D. P., afd. AMSTERDAM. Huish. vergadering op Maandag 21 Januari, half negen, in lokaal De Jong, Achter- burgwal 47.

S. D. P., afd. AMSTERDAM. Partij- genooten, die meer dan drie maanden contributieschuld hebben, worden her- innerd aan het besluit der afd., dat ze geen toegang hebben tot de huishou- delijke vergadering. Namens het bestuur, J. Albrecht, penn.

Verspreiders.

Dutzenden biljetten voor de vergade- ring van Dinsdag moeten nog de stad in. Alle hedenavond acht uur naar Amstel 85.

Aan de arbeidersvrouwen!

Het Pl. Rev. Soc. Comité roept u op ter vergadering op Maandag a.s. des namiddags 2 uur, in „Handwerkers Vrien- denstraat“. Nieuwe Achtergracht. Sprekers: Mevr. v. Zelm, Wijnkoop en Kitz.

Vrouwen blijft niet in uw krotten, in drommen naar deze vergadering. Laat u niet door de Amsterdamsche bloedroden terugdringen in uw reutvaardigen strijd tegen de woekeraars die u uitbongeren en uitplunderen.

Amsterdam zij vol eten en zij verhoer- gert met uw kinderen!

De stad zit onbezocht met braaktoef en zij verpleet in uw wondingen! Biecht met ons: Verbod van uitvoer van levensmiddelen. Ines azname van de voorraden. Gelukmatige distributie voor allen! De rijken niet meer dan de arbeiders!

Het Comité.

De Russische Revolutie.

Het Pl. Rev. Soc. Comité Adam roept hiermee de arbeiders op ter vergadering op Dinsdag 22 Januari in de grote zaal van „Bellevue“, ingang Marxstraat, waar gesproken zal worden door Mevr. Roland Holst, en D. Wijnkoop.

Eik revolutionair, zoowel man als vrouw, heet tot plicht deze vergadering te bezoeken. Arbeiders en arbeidersvrouwen, op naar deze vergadering ter care van onze behdhaafte makkers.

Het Pl. Rev. Soc. Comité.

Uitgifte van bons voor sajet, nieuwe schoenen en klompen.

Zij die een aanvraag om bons voor re- paratie van schoenen of voor reparatie- de- der hebben ingediend, onverschillig of dit geschiedde bij het Distributiebureau of bij het bestuur ener vakvereniging, komen zonder verdere aanvraag te doen, in aan- merking om bons voor sajet en voor nieu- we schoenen te onvaagen; voor de in ont- vangstneming dezer bons ontvangt ieder te zijner tijd een uitnodigingskaart.

De bons voor goedkope klompen wor- den uitsluitend bij het Distributiebureau aangevraagd, dus ook door leden van vak- verenigingen en door dit bureau uitge- rekt. Zij die hiervoor nog geen aanvraag deden, kunnen aan het bijkantoor van dit bureau, Heerengracht 496, daarvoor een for- mulier bekomen.

Goedkope melk voor kinderen.

In den loop van deze week zal aan alle aanvragers van goedkope melk voor kin- deren een nieuwe serie bons per post worden toegezonden.

Voor kinderen beneden den leeftijd van één jaar wordt beschikbaar gesteld een liter melk, tegen den prijs van 11 cent, terwijl voor kinderen van 1 tot beneden 6 jaar een kwart liter of den extra-boer- verrijbaar is, benevens de kwart liter op den gewonen levensmiddelenbon.

Aangezien de kwart liter gekocht op den gewonen levensmiddelenbon moet worden betaald met 41 cent, is de prijs van den extra kwart liter gesteld op 11 cent, zood- dat in totaal voor kinderen beneden 6 jaar niet meer wordt betaald.

dan 5 1/2 cent per halven liter.

De blauwe en gele bons, nog in het be- zit van de verbruikers, vervallen met in- gang op 20 Januari, op welke datum de nieuw toegezonden bons geldig worden.

Staking sneeuwruimers Water- graafsmeer.

Gistermiddag hebben in Watergraafs- meer de sneeuwruimers het werk gestaakt. Deze zonderlinge lieden verkeren in de meening dat hun voor dat aangenome lich- burg werk, zooveel geld toekomt, dat ze

's avonds thuis komende, ook nog een po- veenaardappels kunnen vinden. Zoo zeggen ze, maar in werkelijkheid is het natuurlijk om in auto rond te toeren en zich in alle werlde te baden. Maar daar komt het wijze, vroede gevaderde van de Meer, met de S.D.A.P.-sche meneer Anker- smit aan het hoofd, natuurlijk niet van in- fancyloonen voor werk, dat op zichzelf al een genot en een ontspanning is voor lui die toch niets te doen hebben, dat doen ze vast niet.

Dan blijft de sneeuw maar liggen, zeg- gen ze.

De toestand in het melkbedrijf.

Gisteravond werd in de grote zaal van „Casino“ een groote openbare vergadering gehouden, ter bespreking van den toestand der arbeiders in het melkbedrijf te Am- sterdam en ter bevestiging der toeding, die men zal aannemen ten opzichte van de werkgevers.

De heer H. Oerst deed mede, dit door de geringe opkomst en alende toestand in 't kort zal worden uiteen e et en een volgende voor, opweid de me hiezer- gen zullen worden opgegeven, om en uit- voorziker de zaak te helpen en.

De heer A. W. Hoekop gaf in 't kort het onderhoud van het bestuur met 'n minister voor en zede, dat het a food van minister Postuma dat nu de a d' tie, welke het bestuur verleden week was verhoed, werd beoofd, nog niet was inge- komen.

Als bijzo derheid eelde de bonds-omst- ter nog mede, dat op de conferentie met den minister door dezen was gezegd: Een hooree toelste aan de inrichting eest ik niet; welke woorden vergezeld gingen van een algemeen bekende knaetie-m... de dank zij den heer Selma van der Loeff, parlementair burgerrecht diegt te verkrij- gen.

„De Volksstem“.

De leden welke door omstandig- den geen convocatie hebben ontvangen worden er aan herinnerd, dat wij o 74 week, heden, Vrijdag 18 Januari „Te- teeren, in het feestgeboaw „Tien- kamp“, Zwaneburgwal 9 (bij het Waterlooplein) 's avonds half negen.

Het bestuur.

Sneeuw-wij.c.

(P.) Toelste voor een der openbare lagere scholen.

Straatjeugd vermaant zich kostelijk met het donzig wit. De een gooit argeloos de zich moedijg voortbewegende voormgan- gere, d' ander heet het speciaal op de sneejes voorzien.

Niet geheel der jongens wordt af en toe vermeld met 'n angstig jammergehal, der arme slachtoffers, a gewesied met de dreigende stem van een heer die dreigend waddelok onthoudt!

In de school is avonds in volen gang; flauw, gebrekkig gaslicht werpt vaak haar sneeuw der vensters, verlicht spookachtig de donkere straat....

Norsche stem van een onwrijzer klinkt ploeseling door de open-luchtramen; een ongezoonne leering prijkt blijkbaar e vermaant... brengt de jongens op ploeseling weer in actie!

„Kende we deeser 't ip nie postje?“ Als door een looverstal geraakt: Vite heele beide naar d' andere kant der s... Drie groote ballen sneeuw, stellig een 75 c.m. middellijn worden aangerokt blijven af en te plakken in het zuigere graaw-wit.

Met vereende kracht worden de drie kol-ossen voor de school-straatdeur opgesa- peld....

Jongens vliegen een eindje verder in een portiek; wachten in adenoelze spanning op 't gewichtig moment....

Het trillend geluid der electrische bel kondigt aan dat de leedindig is; doet ook der jongens zenuwen trillen....

„Stil nou, en Jan hou jij ook je bek dicht“, klinkt gedempte stem uit portiek, in de school d' eerste bonzen tegen de niet werkende deur; in 't portiek gelept proesten der zich uitbuidig vernukenden jongens.

Het bonzen houdt aan; daar wil niet open....

In de school lud gewaawel der ongod- dige leerlingen.

„Hadde zee-mijne motte zijn zeg, dan was wat de school al in de luch g vlo- ge...“ klinkt stem weer uit portiek.

Ook aan 't onschuld der onderwijzer een eind; beweegt zich blijkbaar door tusschen- deur naar aangrenzende school en spoedt zich vanuit daar haastig naar getarrika- derde deur d'r naast.

Terwijl meester terug gaat, hulp te ha- ken, verwijderen zich met lud gejoel de misdadigers....

„Wat zal-die nou de post in hebbe“, roent een tromphanteliek en in feugdige gefaten- heid.

Kwartierje later, school uit; bezinggen ver- sche troepen weer een ander offensief....!

Gemengd Nieuws.

Muiterij op de Duitse vloot. — 38 officieren gedood.

Londen, 17 Jan.: De correspondent van de „Daily Express“ te Genua scint dato 16 dezer: Een bericht uit Bazel geeft bij- zonderheden over muiterij op de vloot, die de vorige week Maandag te Kiel heeft plaats gehad.

De oproerige beweging was ontstaan onder de bemanningen van duikboten en overgeslagen naar een gedeelte van de be- manningen der te Kiel gestationeerde kruit- sers.

Naar verhaad, zijn er 38 officieren door hun manschappen gedood, van wie ver- schiedene ook aan het eerste oproer deel- genomen hebben.

Otschoon men hier met een plaatselijk geval te doen heeft, blijkt het toch, dat de Duitse marine ontvreden is, vooral de duikbootbemanning, daar elke maand een kleiner aantal booten in de Duitse ha- vens terugkeert.

Bevel tot arrestatie van den Roemeenschen koning.

Petersburg, 17 Jan.: De avondbladen melden, dat de volkscommissarissen op- dracht hebben gegeven den koning van Roemenië te arresteren en naar Peters- burg over te brengen.

OP DE MESTHOOP.

Laatste Oorlogsnieuws.

In een Russisch ultimatum aan de Roemeense militaire autoriteiten wordt vroege doortocht voor de Russische troepen door Jassy gebisist.

Twee Britsche torpedojagers vergaan.

Op 17 Jan. Twee Britsche torpedojagers zijn, terwijl zij gedurende een heftigen storm, vergezeld van duizend sneeuw, naar hun basis terugkeerden, in den nacht van 12 Januari voor de kust van Schotland gestrand en geheel vernield. Alle opvarenden, behalve een matroos, zijn verloren.

De Vredesonderhandelingen.

Toe Brest-Litovsk zijn de onderhandelaars niet tot overeenstemming kunnen komen over het al of niet deelnemen aan de conferentie der vertegenwoordigers van de bezette gebieden.

In Duitsland heerscht de „officiöse" meening, dat de kloof tusschen de onderhandelaars van den Vierbond en die van Trotzky onoverbrugbaar is door de onstandvastigheid, dat de laatste slechts teorieën verkondigen, zonder rekening te hou-

den met de feiten; inmiddels wordt de hoop op overwinning niet opgegeven.

Hooi Wolf de meening van Trotzky weersprekt.

Bij de voortzetting onderhandelingen te Brest ging het volgens Wolf o.m. als dit toot:

Terwijl Trotzky toelaf dat de voortzetting van het debat op het tot dusver behandelde gebied aanvang in een onpubliek stadiom der onderhandelingen doel- loos seken, verzekerde hij, dat indien, naar zijn meening de noodzakelijke voorwaarden voor een volstemming waren gewaarborgd, het voor de praktische oplossing der kwestie onmogelijk was welk oorzak dood deze of gene regering op een voortzetting tusschenpresumptief was erkend. Het komt er dus in het wezen van de zaak in hoofdzaak hierop aan, de onafhankelijkheid en vrijheid van wilskeuze van het betrokken volksoort te waarborgen en ter verlichting van de betrekking van deze wilskeuze van het nood, dat ze niet slechts een bevestigend, maar ook een constitueerend karakter verkreeg.

Bij de bespreking van het door staatssecretaris v. Kallman gedane voorstel om de te leiden stemmings in de bezette gebieden te doen plaats hebben in het tijdvak tusschen het sluiten van den vrede

met Rusland en uiterlijk een jaar na het sluiten van den algemeenen vrede, bracht Trotzky terstond de kwestie van de ont-riming op het tapje. Hij betoogde, dat er geen voldoende termen aanwezig waren om het lot van de genoemde gebieden te verbinden met het verder verloop van den oorlog. Weliswaar zou door het herstel van het vreedzaam verkeer tusschen beide partijen de voortzetting van den oorlog op andere fronten niet ongestoten zijn. Hij was echter van meening, zonder dat hij een bepaalden termijn wilde aangeven, dat de regeling der toekomst van de thans bezette gebieden in verband moest worden gebracht met het sluiten van den vrede aan het uiterlijk front.

De voorzitter der Russische delegatie bracht wederom de kwestie van de ont-riming te berde. Op een verzoek van Kallman, om te spreken over het onderwerp, dat aan de orde was, speciaal over de kwestie onder welke voorwaarden een stem-ming kon plaats hebben, die volgens de meening van beide partijen als een geldige niet door militaire pressie beïnvloede, wils-keuze te beschouwen was, verklaarde Trotzky, dat hij eerst over de kwestie der ont-riming voldoende klaarheid wilde hebben, die hem thans nog ontbrak.

De vraag was des, of naar de meening van den voorzitter der Russische delegatie binnen het door de bondgenooten aange-geven plan stemming of verkiezing onmogelijk is, d.w.z. of bij de bestaande ge-ringe georganiseerde krachten een stemming of verkiezing als vrij van militairen druk kan worden beschouwd of niet.

Trotzky verklaarde, dat hij thans deze vraag niet kon beantwoorden op een wijze, die voor de onderhandelingen van practi-seke politieke beteekenis zou zijn. Het was duidelijk, dat eerst de opheldering van alle hiermee in verband staande quaesties naast die van de ont-riming door de troepen eenigszins een beeld zou kunnen geven onder welke voorwaarden de aanwezigheid van de bedoelde georganiseerde krachten, volgens Russische meening aan de betee-kenis van de stemming geen ernstige af-breuk zou doen. In nauw verband met de pas behandelde kwestie staat die van de terugkeer der vluchtelingen en geëvacueerden in de bezette gebieden. Zijn inziens zou de stemming eerst kunnen plaats heb-ben, indien de vluchtelingen en geëvacueerden weer in meerderheid in hun vader-land zijn teruggekeerd. De in de door de Oostenrijksch-Hongarische en Duitse de-legatie overhandigde document gegeven for-muleering leek hem te beperkend.

GEMENGDE BERICHTEN.

De Britsche arbeiders en het zelf-beschikkingsrecht.

In de verklaring der Britsche arbeiders van Rusland aanvaardden deze voor het Britsche rijk het zelfbeschikkingsrecht der volken ook voor Indië en andere koloniën van het Britsche rijk.

De oorlog na den vrede.

De Engelse „arbeids"ministers ver-klarden, dat ook de economische oorlog tegen Duitsland tot het uiterste moet wor-den doorgevoerd en dat land moest gestraft worden voor het onheil van den wereld-rijd, dien het heeft doen ontbranden. In den tijd van heilige wraakvoering hopen de Engelse kapitalisten dan de klanten van Duitsland in de wacht te sloepen.

De terugtocht aan de Piave.

Bij Koninklijk besluit is een Italiaan-sche onderzoekingscommissie ingesteld, die rapport zal hebben uit te brengen over de oorzaken van, en de verantwoordelijkheid voor den terugtocht aan de Piave.

Buitenland.

Beperking levensmiddelenverbruik in Amerika.

Bij de Amerikaanse Kamer en Senaat zijn zeer strenge wetsontwerpen ingediend, strekkende tot beperking van het levens-middelenverbruik, met name in hotels, res-taurants en eetwagens der treinen.

Massachusetts in Weenen.

Als protest tegen de vermindering van het meedertsoen hebben een groot aantal arbeiders te Weenen het werk neergelagd.

Onrust in Lissabon.

Lissabon, 17 Jan. Dezen nacht zijn raz-zia's uitgevoerd in de meest bevolkte wij-ken van Lissabon. Tal van wapenen zijn in beslag genomen. De clubs van de partij van Alfonso Costa blijven gesloten.

Niet te vertrouwen.

Een verzoek van Duitse zijde om de familie van den ex-keizer naar Duitsland te laten gaan, is geweigerd.

Kamiel naar Exgeiland.

Volgens een Duitisch bericht is Huysmans

van Langen vast, hij wil wegloopen.

— Heeren, riep Oswald, elke tegenstand zou hoogverraad zijn! — Dames! wij ge-ven ons op genade en ongenade over, en hij bood Emilie van Breesen den arm.

De beide andere heeren volgden zijn voorbeeld, en de drie aardige partijtjes ver-wijderden zich onder lech en scherts.

— Dat is een ontvoering in optima for-ma, merkte Oldenburg bils op.

— Wij zullen ook maar gaan, mijne hee-ren, zeide van Barnewitz; want ik vrees, dat, als wij wilden wachten, tot wij door jonge dames werden afgehaald, het tamel-lijk lang zou duren.

— Allons enfants de la patrie! zong Ol-denburg zoo valsche mogelijk en met een geluid, dat veel had van het kraaien van een heeschen haan op een renerachtigen dag, en hij nam van Cloden onder der arm.

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

— Och, gekke! baron, zij zijt ten min-ste vijf jaar onder dan ik.

— Dat neemt niet weg, dat de jonge da-mes ons den een zoo goed als den ander en canaille hebben behandeld.

— Die kleine Emilie is een weergaasch aardig di-

Van het Partijbestuur.

Het P. B. vergaderde Zaterdag jl. in zake bespreking van het Verkiezings-congres en der financiële sangeleghe-den. Het Verkiezingscongres moet 14 da-gen worden uitgesied. Het vindt thans plaats op Zondag 10 Februari.

Nader bijzonderheden het congres be-treffende volgen.

De Hongaarsche Posihuma af.

Koning Karel heeft het „verzoek" om ontslag van den Hongaarschen minister van levensmiddelen ingewilligd.

Watersnood in Duitsland.

Het geheele gebied van den Rijn wordt met overstroming bedreigd.

De „Kölnische Zeitung" meldt: Door het voortdurend wassen van den Rijn loopt een groot deel van Keulen gevaar onder water gezet te worden. Het gemeentebestuur heeft gelast, dat de kelders ontruimd moeten worden, opdat de daarin geborgen levensmiddelen niet zullen bederven.

Vredesbetogingen te Boedapest.

De arbeiders te Boedapest hebben vredes-betogingen gehouden, zoo verneemt de „Frankl. Ztg." uit Boedapest. In vershil-dende vergaderingen werd een motie aan-genomen, waarin de Russische sociaal-de-mocratie wordt toegejuicht en leedwezen wordt betuigd, dat de pogingen tot het sluit-en van een algemeenen vrede zonder re-sultaat zijn gebleven. Tegelijkertijd wordt de hoop uitgesproken, dat de arbeiders der Entente de stem der revolutionaire regeer-ing zullen verstaan. Van de diplomatie der monarchie wordt verlangd een algeme-en vrede door vergelijk te bewerken.

Verkiezingsprogram der Engelse liberalen.

De „Standard" deelt mede, dat het pro-gramma van Asquith, dat hij heeft ont-vouwd, de volgende punten bevat: 1°. Geen partijstemming gedurende den oorlog; 2°. de politieke vooruitzichten zijn gunstig voor het liberalisme; 3°. de liberalen moe-ten de vooruitstrevende politiek van de ar-beiderspartij toejuichen; 4°. de liberale partij moest vasthouden aan de eenmaal aangenomen beginselen betreffende agrari-sche hervormingen, Home Rule, verbeterin-gen in het onderwijs, vrijhandel en voor de erkenning van de stelling, dat voor eenigen tijd na den vrede de economische handelscontrole welke ten gevolge van den oorlog noodig is geworden, moet worden voorigezet; 5°. betere wetenschappelijke tu-rusting, betere organisatie, verbetering van de transportmiddelen ten behoeve van de Britsche industrie; 6°. de mogelijkheid van de noodzakelijkheid van beschermende ta-rieven voor zekere moeder-industriën.

De onlusten te Graz.

Aan Duitse bladen wordt het volgende gemeld: De economische verzorging van Graz wordt steeds treuriger. Deze week kreeg de Lovelling 1/2 KG. mais in plaats van het in beslag genomen meel, dat voor het brood moet dienen.

In een rumoerige zitting heeft de ge-meenteraad besloten, een request tot de re-gearing te richten, waarin melding wordt gemaakt van de toenemende ontevredenheid der bevolking en alle verantwoordelijkheid voor het daaruit voortvloeiende wordt afge-wezen.

Uitbuiters' welvaren.

Wij lezen in de pers:

Gebr. Stork en Co.

„De oude aandeelhouders hebben van hun recht van preferentie op de inschrijving op f.1.500.000 certificaten aan toonder van aan-deelen in bevengende vennootschap zoodanig gebruik gemaakt, dat slechts enkele aandeelen voor de vrije inschrijvingen be-schikbaar kunnen worden gesteld."

Dat wij zeggen, dat de familie en vriendjes onderling de aandelen uitloofden reeds bij elsaar hebben gebracht. Waarvan? Van welk kapitaal? Van de duiten die nog overgebleven zijn van de winsten die de Twentsche arbeiders hebben opgeleverd aan de familie Stork en Co., nadat de dames en heeren hun genoeglijk loventje er van reeds hadden gehad.

De kapitaaluitbreiding betekent natuur-lijk exploitatie op groeter schaal. De ni-berbreiding van het militarisme in Holland schijnt de vennootschap goed gedaan heb-ben, evenals zoovle andere fabriken in de metaalindustrie.

Was de heer Stork niet één van de 22 heeren, die aan de regering hebben voor-geschreven dat de uitbreiding der land-storm er komen moest?

Een dochter van den heer Stork is ge-trouwd met den heer Schiff, de jonge pa-

— Si, Signore; en wat maakte zij voor den doctor een paar groote, smachtende, verklede oogen en dat pas zestien jaar! waarachtig het overreikt alles!

— Vervloekt wezen!

— Wie? Froule Emilie?

— Och, wat, — dat mensch, die doctor!

— O, meent zij dien! Heb ik het niet terstond gezegd? De meisjes twisten om hem en wat schiet die kerel, Cloden ik zou niet gaarne op vijf schreden barrière en op tien distancies tegen hem overstaan.

— Hal pas voor een duel met een bur-german. Partij te ongelijk. Neemt zij ook niet, baron?

— Misschien is de man het product tues-schen een zoon des hemele en een doch-ter der aarde.

— Wat wil dat zeggen?

— Weet zij dan niet, dat vóór Abraham de kinderen van adellijken bij burgermeis-jes zoo genoemd werden?

— Neen, heb nooit van gehoord! zoon des hemele! fameus! overigens vertrouwd de Schrift niet veel. Moet erkend worden, ha-ron, deze idee, alle menschen van één paar te laten afstammen — adellijke zoowel als burgerlijke — bepaald dwaas, horribel, be-paalteljk! — Heb altijd gedacht: Schrift jachtelijk! — Heb altijd gedacht: Schrift door de burgerlijken in hun belang opge-steld. Heeft mij altijd geërgerd, als goud-voerneur die oude geschiedenis verhaalde.

— Clodenburg bleef staan, leide zijn hand op Cloden's schouder en zeide: Cloden, zij zijt een groot man. Dit denkbeeld doet u een plaats innemen naast de diepzinnigste den-

IN VOGELVLUCHT

Hede,achtend bij mijn ontwaken reeds ontwaarde ik, in een weinig fantastisch de wereld, d.w.z. de middenstand is.

Ik had gisteren juist een nieuw doasje tandpasta gekocht en toen ik het dan van-morgen afpakte, las ik: „Dolo!"

Wat 'n gebrek aan fantasie.

Eenmaal sprak iemand het woord: „Orof!" En de rest weet niet beter te doen dan de letters om te draaien.

Voor daar na bij de correpondenten, die een vast briefcircuit hebben uit het epos-boek van hun voorzangers, de staduis-klieken, die niet anders volgen dan een vast formulier.

Verwondert zij u dan nog over de duf-feid der menschheid, die de diepe betekenis dezer tijden niet weten te belevon.

Ook voor opstand, rebelle is fantasie noodig.

toon van de rubber-fabriek Vredenstein, te Loosduinen, bij Den Haag.

De „Kölnische Zeitung" meldt: Dank zij de uitbreiding van het leger, tomen winst ge-maakt. Men doet niet anders dan gebo-uren bijzetten voor uitbreiding van fabriek en kaatoren.

De heeren weten wel waar „vaderlands-liefde" goed voor is. Voor hun eigen brandkast. En de stomme mas-a prolai-riërs ploeter maar voort, zonder verzet.

Dienstweigeringbeweging.

Voor den Krijgsraad te Arnhem verscheen (11 Jan.) Jan Smil, schipper uit Assen. Met zijn vrouw had hij agesproken ge-wil, dienst meer te doen en daarna ge-weigerd de uniform aan te trekken uit principiele gronden op 12 Juni.

Later in het hospitaal te Utrecht verpleegd, had hij bij een opstootje aldaar tot een dienstdoenden sergeant geroepen: „Slaat dien vent met de streepen dood", heugon hij niet ontkende en ook zou hij geschopt hebben, heugon hij wel ontkende.

En psychiatrisch rapport kon geen volko-men ontoerekenbaarheid uitspreken. Eisch voor de dienstweigering 3 maanden, met aftrek van 12 Juni-28 Aug. en eedert 11 Oct. Voor het tweede feit 4 maanden mil-itaire gevangenisstraf met aftrek voorrest sedert 23 Dec. en ontzegging gedurende 5 jaren. De bekl. vroeg overplaatsing van Arnhem naar de gevangenis te Groningen.

Ophaaldienst Amsterdam.

Reeds bereikten wij aardige resultaten maar niet voldoende om de besten te dek-ken. Ik hoop nu, dat alle sympathieerenden bericht zullen zenden dat bij het kenken-afval afgehaald kan worden, waardoor zij het mogelijk zullen maken dat de ophaal-dienst een bron van steun wordt voor de gezinnen der dienstweigeraars. Oud papier, oude kleding, vodden, fleschen enz. worden gaarne afgehaald.

Ten einde te voorkomen, dat, zooals reeds geschiedt, niet gerechtigden afval ophalen onder voorgeve dat het voor het steun-fonds is, wordt men verzocht de afhaal-ers hun legitimatiebewijs te laten toonen.

In afwachting,
J. W. Rupprecht, Kuiperstr. 19 I.

Adresverandering.

Het adres van den dienstweigeraar Acht-steribbe is thans: Voorarrest, Inf. kazerne Nijmegen.

Brievenbus.

Rechtakundig Advies.

J. H. v. d. R. te H. — De eigenaar heeft het recht te woning op te zetten.

Er is echter een wetsvoorstel in de dier doel behoudende voorkoming van ont-riming der woningen.

Wanneer dat wetsvoorstel wet zal wor-den, is nog niet te zeggen, maar vermoed-elijk spoedig. De bepalingen van dat wets-voorstel zijn ook toepasselijk op woningen waarvan de huur reeds is opgezet, op het tijdstip van het inwerkingtreden van de wet.

Wacht u dus voorloopig en is voornemd wetsvoorstel ondertusschen wet geworden, dan kunt zij aan den kantonrechter de-claratie van de opzegging vragen.

v. S. te A. — Zoolang zij nog geen 30 jaar zit, moet zij voor het aangaan van een huwelijk de toestemming uwer ouders vragen. Eerst wanneer zij weigert, kunt zij de tusschenkomst van den kantonrechter inroepen.

H. J. N. te H. — Informeer ter griffie van het kantoorrecht of zij tot betaling van kosten zijt veroordeeld.

Zoo ja, dan moet zij betalen.

Loopt de zaak nu voor het kantonre-geent, maar zijt zij nu niet tot betaling veroordeeld, dan moet zij ook betalen, waar zij anders tot die betaling zijt worden veroordeeld.

Is er op het kantoorrecht van de zaak niets bekend, dan betaalt zij niet, tenzij u zich uitdrukkelijk tot betaling hebt ver-bonden.

kers van alle eeuwen.

— Och wat — spreekt zij nu in ernst, of scherst zij, zooals meestal?

— Mijn waarde Cloden, zeide Oldenburg en stak zijn arm bij het voorgaan weder onder dien van zijn medewardenaar; laat mij u eens voor altijd de verzekering ge-ven, dat het mij steeds, met wat ik ook zeggen moge, de hoogste ernst is, en het onderwerp dat wij bespreken is waarachtig van zoo verhezend groote beteekenis, dat het geen scherts toekent. — Luister dan — maar ik smeek u, Cloden, maak van het gehoorde geen ongepast gebruik.

— God beware mij er voor — parole d'honneur!

— Nu verneem dan, dat hetzelfde vraag-stuk, waarvan zij de juiste beantwoording met den beslissenden, zekeren tact van het genie zoo in eenen hebt gevonden, mij be-reken lang heeft bezig gehouden. Ook ik be-reken lang heeft bezig gehouden. Ook ik be-reken lang heeft bezig gehouden. Ook ik be-reken lang heeft bezig gehouden.

— Neen, heb nooit van gehoord! zoon des hemele! fameus! overigens vertrouwd de Schrift niet veel. Moet erkend worden, ha-ron, deze idee, alle menschen van één paar te laten afstammen — adellijke zoowel als burgerlijke — bepaald dwaas, horribel, be-paalteljk! — Heb altijd gedacht: Schrift jachtelijk! — Heb altijd gedacht: Schrift door de burgerlijken in hun belang opge-steld. Heeft mij altijd geërgerd, als goud-voerneur die oude geschiedenis verhaalde.

— Clodenburg bleef staan, leide zijn hand op Cloden's schouder en zeide: Cloden, zij zijt een groot man. Dit denkbeeld doet u een plaats innemen naast de diepzinnigste den-

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

— Och, gekke! baron, zij zijt ten min-ste vijf jaar onder dan ik.

— Dat neemt niet weg, dat de jonge da-mes ons den een zoo goed als den ander en canaille hebben behandeld.

— Die kleine Emilie is een weergaasch aardig di-

— Heeren, riep Oswald, elke tegenstand zou hoogverraad zijn! — Dames! wij ge-ven ons op genade en ongenade over, en hij bood Emilie van Breesen den arm.

De beide andere heeren volgden zijn voorbeeld, en de drie aardige partijtjes ver-wijderden zich onder lech en scherts.

— Dat is een ontvoering in optima for-ma, merkte Oldenburg bils op.

— Wij zullen ook maar gaan, mijne hee-ren, zeide van Barnewitz; want ik vrees, dat, als wij wilden wachten, tot wij door jonge dames werden afgehaald, het tamel-lijk lang zou duren.

— Allons enfants de la patrie! zong Ol-denburg zoo valsche mogelijk en met een geluid, dat veel had van het kraaien van een heeschen haan op een renerachtigen dag, en hij nam van Cloden onder der arm.

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

— Och, gekke! baron, zij zijt ten min-ste vijf jaar onder dan ik.

— Dat neemt niet weg, dat de jonge da-mes ons den een zoo goed als den ander en canaille hebben behandeld.

— Die kleine Emilie is een weergaasch aardig di-

— Heeren, riep Oswald, elke tegenstand zou hoogverraad zijn! — Dames! wij ge-ven ons op genade en ongenade over, en hij bood Emilie van Breesen den arm.

De beide andere heeren volgden zijn voorbeeld, en de drie aardige partijtjes ver-wijderden zich onder lech en scherts.

— Dat is een ontvoering in optima for-ma, merkte Oldenburg bils op.

— Wij zullen ook maar gaan, mijne hee-ren, zeide van Barnewitz; want ik vrees, dat, als wij wilden wachten, tot wij door jonge dames werden afgehaald, het tamel-lijk lang zou duren.

— Allons enfants de la patrie! zong Ol-denburg zoo valsche mogelijk en met een geluid, dat veel had van het kraaien van een heeschen haan op een renerachtigen dag, en hij nam van Cloden onder der arm.

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

— Och, gekke! baron, zij zijt ten min-ste vijf jaar onder dan ik.

— Dat neemt niet weg, dat de jonge da-mes ons den een zoo goed als den ander en canaille hebben behandeld.

— Die kleine Emilie is een weergaasch aardig di-

— Heeren, riep Oswald, elke tegenstand zou hoogverraad zijn! — Dames! wij ge-ven ons op genade en ongenade over, en hij bood Emilie van Breesen den arm.

De beide andere heeren volgden zijn voorbeeld, en de drie aardige partijtjes ver-wijderden zich onder lech en scherts.

— Dat is een ontvoering in optima for-ma, merkte Oldenburg bils op.

— Wij zullen ook maar gaan, mijne hee-ren, zeide van Barnewitz; want ik vrees, dat, als wij wilden wachten, tot wij door jonge dames werden afgehaald, het tamel-lijk lang zou duren.

— Allons enfants de la patrie! zong Ol-denburg zoo valsche mogelijk en met een geluid, dat veel had van het kraaien van een heeschen haan op een renerachtigen dag, en hij nam van Cloden onder der arm.

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

— Och, gekke! baron, zij zijt ten min-ste vijf jaar onder dan ik.

— Dat neemt niet weg, dat de jonge da-mes ons den een zoo goed als den ander en canaille hebben behandeld.

— Die kleine Emilie is een weergaasch aardig di-

— Heeren, riep Oswald, elke tegenstand zou hoogverraad zijn! — Dames! wij ge-ven ons op genade en ongenade over, en hij bood Emilie van Breesen den arm.

De beide andere heeren volgden zijn voorbeeld, en de drie aardige partijtjes ver-wijderden zich onder lech en scherts.

— Dat is een ontvoering in optima for-ma, merkte Oldenburg bils op.

— Wij zullen ook maar gaan, mijne hee-ren, zeide van Barnewitz; want ik vrees, dat, als wij wilden wachten, tot wij door jonge dames werden afgehaald, het tamel-lijk lang zou duren.

— Allons enfants de la patrie! zong Ol-denburg zoo valsche mogelijk en met een geluid, dat veel had van het kraaien van een heeschen haan op een renerachtigen dag, en hij nam van Cloden onder der arm.

— Cloden, mon brave, wij worden oud; zeide hij, terwijl zij op eenigen afstand de overigen volgden, en naar het huis tu-rugkeerden. Wanneer wij niet spoedig zoren onder de pantoffel te komen, dan is alle hoop op echtelijk geluk, wettelijke va-dervreugde en een zalig uitendip, amen, voor ons vervlogen.

